

Liperiin jää tykistön muistoksi perinnetykki

Liperiläinen tykistö ja Ylämyllyllä sijaitseva Pohjois-Karjalan Patteristo joukko-osastona lakkaa, mutta tykistön henki jää Liperiin elämään vahvana.

Tykistön perinteiden vaalimiseksi Liperi sai parhaimmalle paikalleen uuden perinnetykin kansallisena veteraanipäivänä, huhtikuun 27. Vanha ranskalaisvalmisteen kenttäkanuuna, joka oli tosi töissä Suomen jatkosodassa, seisoo nyt ylväänä Liperin kunnantalon edustalla.

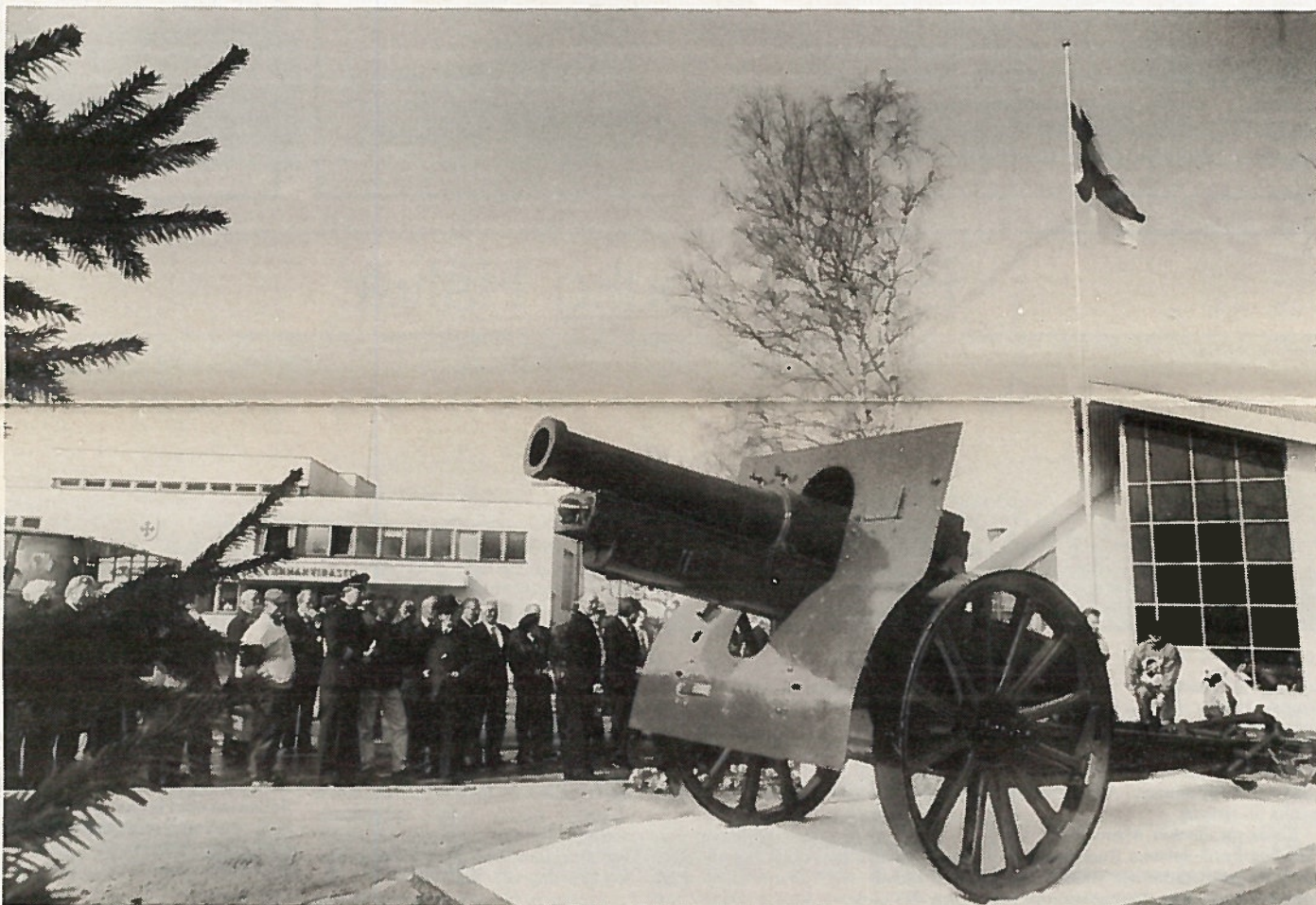
Liperissä on monta muuta perinnetykkiä. Kuusi niistä sijaitsee Ylämyllyn varuskunnan alueella ja kaksi Olli Tiaisen majan luona.

Liperiläisen tykistön historia juontuu 1930-luvulle, jolloin tykistökoulutusta annettiin paikallisessa suojeluskunnassa. Muun muassa Lappalaisen hiihtäjäljekset olivat tykistön 'miehiä'.

Pohjois-Karjalan Patteriston historia alkaa vuodesta 1939, jolloin perustettiin Kenttätykistörykmentti 12. Sen kolmas patteristo perustettiin Onttolassa.

Jatkosodan aikaan rintamalla toimi liperiläisten nimikkopatteristo 'Liperin Patteristo', joka muodostettiin Käsämässä kesäkuussa 1941. Patteriston peitenimenä oli 'Pakana'. Pakanan pojat olivat Penttisen poikia, komentajansa, majuri Reino Penttisen mukaan.

Tykistön perinteitä erikoisesti vaalii Pohjois-Karjalan Tykistökieltilä. Perinteiden vaaliminen oli vahvasti mukana, kun Liperissä

Vuoden 1917 mallia oleva ranskalainen 155 millin haupitsi seisoo ylväänä Liperin kunnanvirastotalon edustalla. Tämä perinnetykki on yksi osa tykistöperinteen vaalimisessa.

järjestettiin huhtikuun 27. päivänä tyylikäs veteraani- ja tykistöjuhla, joka alkoi perinnetykin luovutuk-

sella Liperin kirkonkylässä. Kunnan edustajana puhunut kunnanhallituksen puheenjohtaja

Lauri Sinkkonen vakuutti, että Liperissä vaalitaan tykistöperinnettä.

-Sekä tykistön että koko puolustusvoimiemme ja -tahtomme ansiosta me voimme seisoa nyt va-

paan Suomen maaperällä, Sinkkonen mainitsi.

Tykistön henkeen viittasi päivän pääjuhlan avaussanoissaan, Pohjois-Karjalan Patteriston komentaja, everstiluutnantti Markku Simovaara, joka arveli ettei tykistön henki mene maanrakoon, vaikka joukko-osasto lakkaakin.

Juhlapuhujana oli kenraaliluutnantti Raimo Penttinen, sodan aikaisen 'Liperin Patteriston' komentajan Reino Penttisen poika. Puheensa hän kosketti muun muassa Euroopan muuttunutta poliittista tilannetta.

-Vaikka aseiden riisunnassa on saavutettu hyviä tuloksia, niin aseellisen maanpuolustuksen merkitys ei ole suinkaan vähentynyt. Suursodan vaara on vähentynyt, muttei kokonaan poistunut.

-Supistamisen jälkeenkin Eurooppaan jää liikaa sotilaita ja aseita. Liennytyks on toistaiseksi ollut vain poliittista liennytyksiä, mutta suurvaltojen intressit ovat ennallaan, hän arvioi.

Penttinen jatkoi, ettei liennytyksen kehitys tee suomalaistenkaan osalta maanpuolustusta tarpeettomaksi. Maanpuolustustyön on jatkuttava. Me tarvitsemme omat puolustusvoimat. On nähtävä, mitä ympärillä tapahtuu. Tämä maa on puolustamisen arvoinen, kenraaliluutnantti Penttinen korosti.

Veteraanipäivänä PKarPsto palautti hallussaan olleen arvokkaan puhemiehen vasaran Liperin Sotaveteraaneille, joka säilyttää vasaraa Liperin kirjastossa. Kenttätykistösäätiön hopeisen plaketin sai Ylämyllyn Sotilaskotiyhdistys ja pronssisen plaketin P-K:n Tykistökieltilän puheenjohtaja Juhani Mähönen sekä väepeli (värvätty) Vesa Sorsa.

Lieksalainen jääkäri Juha Tuhkanen monien muiden varusmiesten tavoin heilutti vesuria nuorena metsikössä.

Nuoret varusmiehet isoisia auttamassa

Tämän vuoden aikana varusmiehet suorittavat tavallisesta sotilaspalveluksesta poikkeavan kansalaisien auttamiseksi. Sotainvalidien keski-ikä on nyt jo 71 vuotta, joten nykypolven sotilaiden työ kohdistuu ukkien ikäluokan kohdalle.

Omalta osaltaan Pohjois-Karjalan Rajavartioston varusmiehet ovat suorittaneet metsätöitä Koitereen lähistöllä Hiidenlahdessa. Siellä on Enso-Gutzeitin maalla perkausta varten varattu noin 50 hehtaaria. Taimikon harvennus sopii sellaisillekin, joilla ei ole ammatillista kokemusta.

Toukokuun puolivälissä töitä oli tekemässä kolmisenkymmentä rajamieheksi koulutettavaa. Työnjohtajana toimiva piirityönjohtaja Kari Karhapää kehui varusmiehiä varsinkin ahkeriksi. Eikä sotilaita itsekään työ-

tään valitelleet.

-On hyvä idea, että me varusmiehet teemme tällaista, eli autamme sotainvalideja, vastasi nurmeslainen jääkäri Rafael Pyykönen.

-Kyllä tämä rehellinen työ on vaihteeksi mukavampaa kuin tsharjotukset, joku toinen jatkoi.

Sotilaiden tekemistä metsänhoitotöistä maksetaan normaali korvaus, mutta palkka menee suoraan Sotainvalidien Veljesliitolle. Esimerkiksi taimikon perkauksesta korvauksen suuruus on hehtaaria kohti 300 - 550 markkaa.

Yhdistymiselle ei ole esteitä

Reserviläisliittojen yhdistäminen on noussut ajankohtaiseksi asiaksi järjestöissämme.

Yhdistämisasian konkreettisesti esille ovat ottaneet Lapin Reservialiupeeerit ry ja Reservinupseerit ry. Liittojen yhdistämiseen ovat ottaneet voimakkaasti kantaa myöskin reservinupseereiden nuoret päivillään Haminassa sekä reservinliupseerinuoret. Yhdistämisestä on tullut esityksiä myöskin yksityisiltä jäseniltä sekä yhdistyksiltä.

Miksi emme yhdistäisi toimintaamme ja liittojamme? Liittojen yhdistämisellä ei pitäisi olla esteitä olemassa. Jos esteitä on ne ovat meidän omassa keskuudessamme. Toimintojemme yhdistämisellä yhdeksi reserviläisliitoksi saavutamme toiminnallisesti etuja sekä pääleikkäisyttä hallinnosta pois, voimaa ja näkyvyyttä toimintaan. Meidän tulee myöskin muistaa ja todeta että yhdistymisasian ja hankkeen takana on voimakkaasti nuoret reserviläiset, vetäjät, jotka jatkossa toimivat jäsenenä järjestössä tai valitsevat sitten toisen vaihtoehdon. Näin ollen meidän tulee katsoa asiaa pitemmälle tulevaisuuteen. Kuten nuoret toteavat,

heidän on vaikea ymmärtää sitä, miksi reserviläiset pitäisi jaotella eri liittoihin. Yhdistämisellä nuoret haluavat korottaa myöskin liiton profilia, joten he sanovat hiljaiseksi ja vaatimattomaksi. Näin varmaan onkin, harvoin toimintaamme esitellään julkisissa tiedotusvälineissä tai

muutoin olemme esillä julkisuudessa. Miten olisi yksi voimakas jäsenmäärältään suuri liitto. Ylityisikö uutiskynnsä helpommin?

Toiminnassamme korostamme perhekeskeisyyttä, mutta saattaa olla tilanne, että perheestä isä ja poika kuuluu eri liittoon ja naiset omiinsa, tämä saattaa olla tekemässä sen, että joku tai jotkut luopuvat toiminnasta kokonaan pois.

Käsitykseni on, että reservinliupseerit suurella yksimielisyydellä ovat yhdistymisasian takana. Piirihallituksemme on ottanut yhdistymishankkeelle myönteisen kannan ja pitää yhdistymistä ajankohtaisena ja edustaa ajan henkeä ja kehitystä.

Uskon, että 90-luku tuo mukanaan toimintaan yhtenäisyyden ja päätökset, jotka eivät vielä 60-luvulla olleet kypsyneet toteutettavaksi, mutta onhan yhteiskuntakin muuttunut kypsyttäen yhdistymiseen.

Pentti Pulkkinen
res.aliups.piirin
puheenjohtaja

Toiminnanjohtajan palsta

Pysähtyminen on taantumusta

Kevään toimintakausi on päättymässä ja Suomi pysähtyy kesän viettoon. Näin voimme tehdä reservissäkin kunhan piirien ampuma- ja maastomestaruuskilpailut on pidetty. Kesänvieton katkaisevat liittojen ampumamestaruuskilpailut ja ResUL:n partiokisat Ylämyllyllä.

Miten vuosikymmenen alku on mennyt?

Piireissä voisi sanoa, että ei ole onnistuttu. Jäihin talvimestaruuskilpailu pitämättä ja liiton kisoihin osallistumatta! Vaikka nuo tapahtumat olisivat suurimmillaankin koskettaneet vain pientä osaa jäsenistämme, on suunnitellun tapahtuman toteutumatta jääminen aina taakaksi. Virheistä pitää oppia.

Kevään kuuma puheenahe lehdissä on ollut reserviläistoiminnan jonkinasteisen yhdistämisen tarve. Esityksiä on tehty reserviläisjärjestöjen yh-

distämisestä aina yhteisen maanpuolustusjärjestöjen katsojajärjestöön.

Ennakkoluuloton asioiden pohdiskelu ei ketään vahingtoita. Kun asiat on punnittu ja pantu tärkeysjärjestykseen on luottamus henkilöiden tehtävä päätös. Kukaan ei kieltäne, että päätös — oli se mikä tahansa — tulee tehostaa reserviläistoimintaa. Paikalleen pysähtyminen on taantumusta nyt muutosten luovuttuna aikana.

Lehtemme talous on mukavassa mallissa. Miten jatkossa käy, se on kaikkien yhteinen asia. Piirien syyskokouksissa otetaan kantaa tämänvuotiseen ilmoitushankintavelvoitejärjestelmään. Siihen mennessä muut paitsi eteläinen alue ovat urakkansa hoitaneet, joten kokemusta on.

Hyvää kesää, reserviläiset!

Olli Lehmuusaari

Talvisota ei ollut erillinen tapahtuma, vaan liittyi muihin 1930-luvun tapahtumiin.

Meillä on totuttu keskusteluihin käsittelemään talvisotaa Suomen ja Neuvostoliiton välisenä paikallisena pien-ehkänä aseellisenä konfliktina, joka varsinkin Neuvostoliiton osalta on ollut niin pieni episodi, ettei se ansaitse edes mainintaa historiassa. Sotaa on useimmiten käsitelty seurauksena suomalaisen poliitikkojen vääristä ja uhitteluvasta asenteesta 1930-luvun loppuvuosina.

On sanottu etteivät Saksaa ihailevat suomalaispoliitikot ymmärtäneet Leningradin turvallisuuden merkitystä Neuvostoliitolle. Neuvostoliiton poliitiikka 1930-luvulla on joka jätetty kokonaan käsitellyn ulkopuolelle tai sitä on kuvattu rauhanhahtoiseksi ja pieniä naapurivaltioita ymmärtäväksi.

Yleisen käsityksen mukaan talvisota päättyi Suomen selkään tappioon Neuvostoliiton suostuttua hyväntahtoisesti rauhaan.

Talvisota oli osa Euroopan kehitystä

Talvisota oli osa II maailmansotaa ja kehitys siihen sai alkunsa jo I maailmansodan lopputuloksesta. Kehitys nopeutui vuodesta 1933 alkaen. Tällöin epäonnistuttiin yleisessä aseistariisuntakonferenssissa. Saksa ja Japani erosivat Kansainliitosta, tuolloisesta YK:sta.

Suomen kannalta Kansainliiton asteittain hajoaminen oli vaarallista. Pienenä puolueettomuuteen pyrkivänä valtiona tuimme kaikin keinoin Kansainliittoa ja toivoimme siitä kehittyvän voimakkaan, rauhaa ylläpitävän tekijän.

Neuvostoliiton ja Suomen välisille suhteille toi luonnollisen taustan Suomen vapausotat. Vapausodan jälkeen valtaosa punaisten johtohenkilöistä siirtyi Neuvostoliittoon pyrkien siellä luonnollisesti toimimaan omien tavoitteittensa mukaisesti.

Ongelmat Neuvostoliiton ja Suomen suhteissa pahenivat yhteiseurooppalaisen turvallisuuspoliittisen tilanteen vaikeutessa. Vuonna 1939 Neuvostoliiton Helsingin suurlähettiläs Eric Asmuss esitti sekä pääministeri Kivimäelle että ulkoministeri Hackzellille puna-armeijan olevan pakotettu yleiseurooppalaisen sodan puhjetessa miehittämään myös osan Suomea.

Suomi tukeutui Ruotsiin

Suhteiden Neuvostoliittoon pysyessä kylminä poliittinen johtomme ei suinkaan 1930-luvulla tukenutun Saksaa, vaikka tälläisiakin väitteitä on sotien jälkeen esitetty. Maamme pyrki puolueettomuuteen ja yritti tätä varten

Eversti Jouko Hälvä:

Talvisodan syistä on vääriä olettamuksia

päästä konkreettiseen yhteistyöhön Ruotsin kanssa. Lisäksi Ruotsi nähtiin luonnollisena ja välttämättömänä tuottavarojen kauttakulkumaana mahdollisten kriisien aikana. Pohjanlahden ylikulun turvaaminen Ahvenenmaan avulla oli tärkeää.

Sotilaista etenkin Mannerheim piti tärkeänä hyviä suhteita Ruotsiin. Suomi ja Ruotsi tiedustelivat yhdessä rannikkotykistöasemat Ahvenenmaalla ja sen lähialueilta. Ruotsi oli myös valmis muuhun sotilaalliseen yhteistyöhön Ahvenenmaalla Suomen kanssa laiaten jopa kaksi vaihtoehtosuunnitelmaa erilaisten tilanteiden varalle.

Suomen ja Neuvostoliiton ajautuessa vaikeisiin neuvotteluihin 1939 Ruotsi vetäytyi lopullisesti eroon yhteistyöstä. Talvisodan aikana Ruotsi ja Norja jopa kieltäytyivät antamasta läpikulkuoikeutta liitoutuneille. Ruotsin pääministeri Hansson totesi Tannerille tällöin: "Olisi hirveää, jos ne yrittäisivät tulla väkisin. Ruotsi joutuisi sotaan NL:n puolelle Suomea vastaan."

Ruotsi oli siis aseinen puolustamaan puolueettomuusasemaansa tilanteessa, jossa Suomi oli joutunut hyökkäyksen kohteeksi. Meidät jätettiin yksin ja syynä tähän oli lähinnä Ruotsissa vallitseva käsitys, ettei Suomi kestäisi sotaa Neuvostoliittoa vastaan.

Neuvostoliiton laajentumispolitiikka oli määrätietoista

Luodessaan omaa turvallisuusvähyyttä Neuvostoliitto ei käsitellyt Suomea erityistapauksena vaan suhtautui maahamme aivan samoin kuin Vieroon, Latviaan ja Liettuaan. Länsivaltojen, Saksan ja Neuvostoliiton välillä kaikki nämä valtiot olivat silkkää kauppatavaraa.

Kuluvana vuonna on saatu neuvostoliittolaista lisätietoa, joka välillisesti antaa hyvän kuvan maan käynnän neuvotteluruletin tarkoituksista. Professori M Semirjagan on ilmoittanut K J Varoshilovin antaneet Leningradin so-

tilaspiirin komentajalle, K A Meretskoville maaliskuussa 1939 Suomeen tapahtuvaa, hyökkäystä koskevan valmistautumiskäskyn. Hänen mukaansa Neuvostoliitto siis aloitti hyökkäysvalmistelut samoihin aikoihin, kun se neuvotteli Ranskan ja Englannin kanssa.

Neuvostoliittolainen professori Rozanov puolestaan väitti Stalinin tehneen kesällä 1939 päätöksen ja antaneen sitä koskevat käskyt. Hänen mukaansa heinäkuussa 1939 aloitettiin joukkojen keskitykset.

Oli kumpi neuvostotutkija tahansa oikeassa, on oleellista, että hyökkäysvalmistelut olivat täydessä käynnissä jo ennen neuvottelujen aloittamista Saksan kanssa.

Suomi ja Baltianmaat samassa nipussa

Elokuun 23. päivänä Neuvostoliitto ja Saksa solmivat sopimuksen etupiireistä. Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Puolan itäosa sekä Moldavia Romanian myöhemmin solmittuun lisäpöytäkirjan nojalla Neuvostoliiton käsiin. Saksa sai omalta osaltaan vastaavia etuja ja suojaksi ennen kaikkea selustansa aloittaessaan sotaretkien länteen. Nykyinen Euroopan kartta osoittaa, että tuolloin Neuvostoliiton etupiiriin luetuista maista vain Suomi on säilyttänyt itsenäisyytensä.

Suomi sai neuvottelukuksun 5.10.1939. NL:n esittämät vaatimukset sisältsivät myös tukikohtavaatimuksen, Hankoniemen. Maamme oli osa Baltian sopimusketjua — sen rengas, joka katkesi.

Suomi oli pahassa raossa

Neuvostoliitto otti kosketuksen Suomeen jo ennen etupiirijärjestelyjen käynnistämistä. Keväällä 1938 lähetys-tösihteeri Beris Jartsev esitti ulkoministeri Holstille Neuvostoliiton haluavan

rajajärjestelyjä Kannaksella. Rajajärjestelyt tarkoittivat Tartossa vuonna 1920 tehdyn rauhansopimuksen mitätöimistä Kannaksen rajan osalta.

Keskustavasemmistolainen Cajanderin hallitus torjui esityksen ja ilmoitti maamme olevan valmis suojaamaan aseinen puolueettomuuttaan ja täten estävän alueemme käyttämisen hyökkäystienä Leningradia vastaan.

Saksan ja Neuvostoliiton solmittua etupiirisopimuksensa, jossa Suomi siirtyi kauppatavara Neuvostoliiton käyttöön, maamme joutui neuvottelemaan toden toilla suurvaltanaapurinsa vaatimuksista. Lokakuussa 1939 käydyissä neuvotteluissa Neuvostoliitto vaati Suomenlahden ulkosaaria, Kannasta Koivisto — Lipola tasaa myöden sekä vuokralle Hankonientä.

Suomi katsoi NL:n pyrkivän mitätöimään ne linnoitteet, jotka Kannakselle oli saatu aikaan. Vaatimus rajan siirrosta sekä vuonna 1938 että myös seuraavana vuonna olisi katkaisut Koiviston linnakkeeseen tukeutuvan pääpuolustusasemamme ja siten toteutuessaan avannut vapaan hyökkäysreitit uhanalaisimmalla suunnalla. Sotilaallisessa tilanteenarvioinnissaan Suomi oli päättynyt pitämään maasto-olosuhteiden ja tiestön takia vain Kannasta todella uhanalaisena hyökkäysuuntana.

Paasikivi ja Mannerheim olisivat olleet taipuvaisia pidemmälle meneviin myönteisiin, mutta hallitus päätyi esittämään vain pienehköä rajantarkistusta Kannaksella.

Päättöstä arvosteltaessa on syytä pitää mielessä tuolloiset olosuhteet. Hangon tukikohtaan sijoitettavia joukkoja olisi voinut helposti käyttää pääkaupunkia vastaan. Kannaksen pääasema olisi menettänyt merkityksensä, koska NL:n ehdottama raja kulki sen poikki. Yleinen mielipide Suomessa ei olisi hyväksynyt ja tuskin eduskuntaakaan vaadittu alueluovutuksia.

Me emme todellisuudessa edes tiedä millaiseen lopputulokseen toisenlainen päätös olisi johtanut. Sota olisi ehkä saatettu välttää, mutta itsenäisyys olisi silloin todennäköisesti menetetty.

Suomalaisten menestys palkitaan

Neuvostoliiton suunnittelema nopea voitto ei onnistunut. Otto Wille Kuusen hallitus ei vienyt Suomen Demokraattisen Tasavallan lippua Helsinkiin.

Hyökkäysvoiman tyrehtyessä Neuvostoliiton Korkeimman Sotaneuvoston luopui 7.1.1940 aiemmista sodan päättymään ennen kevätkelirikkoa. Joukkoja oli liisättävä ja sodanjohdo uusittava. Kannakselle oli saatava murto. Pääisku tuli suunnata Viipurin valtaukseen, sivustaikut Käkisalmeen ja Viipurinlahdelle.

Neuvostoliitto luopui vaihtaa myös Terijoen hallitukseksi.

Suomi oli Neuvostoliiton 7.1. tekemän päätöksen myötä saavuttanut tärkeimmän itselleen asettamansa sodan päämäärän: itsenäisyyden säilyttämisen.

Rauha tärkeä myös Neuvostoliitolle

Puna-armeijan yhtymistä oli maaliskuussa 1940 sidottu Suomea vastaan kolmannes. Samaan aikaan joukkoja tarvittiin myös Puolassa, Kaukasuksella, Baltian maissa ja Romaniassa. Armeijaa tuli talvisodan kokemusten perusteella myös pikaisesti uudistaa.

Viipurinlahdella keväät uhkasi huoloteita ja muualla kelirikko. Lopullista murtoa ei oltu saatu aikaan vaan taistelut jatkuivat Viipurinlahden rannalla, Viipurissa ja Kannaksella. Kokonaisten divisioonien rippetit oli toteissa Laatokan Karjalassa ja Kuhmossa. Edessä oli vielä suomalaisten linnoittama Salpa-asema.

Myös tappiot olivat nousseet tavottoman suuriksi. Neuvostoliittolaisen Argumenti i fakti-lehden 17.11.1989 julkaisemien tietojen mukaan neuvostosotilaita oli kaatunut 74 000 (suomalaisia alle 23 000), haavoittunut tai paleltunut 176 000 — 200 000 (suomalaisia 44 000) ja kadonnut 17 000 (suomalaisia 1400). Kokonaistappiot olivat näiden tietojen mukaan noin 32% (Suomella n 24%).

Suomi oli ponnistanut kaikki voimansa ja rauha oli välttämätön. Suomeen ei halunnut jäädä odottamaan mahdollista apua muualta, koska se olisi saattanut saapua liian myöhään ja joka tapauksessa olisi vienyt Suomen suurvaltojen sotatantareeksi.

Neuvostoliittolainen historioitsija, kenraalileversti Dimitri Volkogonov totesi keväällä 1989, että talvisota ja Terijoen hallitus olivat Stalinin karkeitte virheitä. Hänen mukaansa suomalaiset kelpaavat muille kansoille esimerkiksi, miten itsenäisyyden puolesta pitää taistella.

Varustelutilanne oli kohtuullinen

Käsite, "malli Cajander" on talvisodan osalta totta, mutta harhaanjohtava. Kenttäarmeijan varustetaso ei suinkaan Suomessa ollut kelvoton, vaan parempi kuin useimmissa Euroopan pienissä valtioissa. Varuseneitää puuttui, mutta ne voitiin yleensä korvata reserviläisten mukanaan tuomilla varusteilla.

Talvisodan armeijamme varustelutilannetta ei voi verrata puolueettomiin valtioihin vaan sitä on verrattava vastustajaamme. Neuvostoliitto asetti maamme vastaan 900 000 sotilansa tueksi mm. 3000 panssarivaunua ja 3000 lentokonetta (prof M Semirjagan) Suomelta puuttui sekä panssarintorjuntatähtiä ilmatorjunta-aseistus. Meillä oli jalkaa käsiase 275 000 miehelle.

Itärajalla syntynyt mottisota paljasti lisäksi yhden vakavan puutteen. Mottiin joutuneet neuvostojoukot kaisuivat ja mottien laukaisemiseen olisi tarvittu raskasta tykistöä. Raskaita tykkejä oli kuitenkin äärimmäisen vähän ja niillekin vähille tuskin lainkaan ampumatarvikkeita.

Tavoitteena oli koko Suomi

Neuvostoliiton päähyökkäysuunta oli Karjalan Kannas aivan kuten suomalaiset olivat etukäteen arvioineet. Kannaksella hyökkäykselle voimille oli jaettu etenemisreitit yksityiskohtaisesti kuvaukset aina Helsinkiin asti, mistä päätellen tavoite ilmeisesti oli pääkaupunkimme.

Toinen Puna-armeijan päähyökkäysuunta oli Suomussalmi — Kuhmo-alueelta Ouluun. Myös täällä hyökkäysreitit oli tiedusteltu etukäteen ja joukoille jaettiin sitä kuvaavat kirjat, joissa oli tiedot mm. silloista ja niiden kiertomahdollisuuksista.

Hyökkäyksen tavoitteena oli Suomen vastarinnan täydellinen kukistaminen ja vallan luovuttaminen Terijoen heiti sodan syytettä perustetulle Suomen Kansanhallitukselle.

Sotaveteraanit muistelevat "Katso, nyt on otollinen aika"

Pielisjärven seurakunta ja Lieksan kristillinen opisto järjestivät maaliskuun virkistyskurssin Lieksan sotaveteraaneille, miehille ja naisille.

Viisipäiväiselle kurssille osallistui 62 henkeä, eli niin paljon kuin voitiin enimmillään ottaa.

Veteraanien virkistyskurssi oli osanottajille ilmainen. Kustannukset maksoi seurakunnan diakoniatyö.

Kurssille osallistuneet pitivät päivä kokonaisuudessaan onnistuneina, virkistävinä ja tarpeellisina. Kurssi päättyi sunnuntaina vietettyyn veteraanien kirkkopyhään.

Diakoni Jaakko Ahvenaisen mukaan diakoniatyön johtokunta oli ottanut veteraaneille tarkoitettua kurssin toimintasuunnitelmaansa. Kuluva vuosi kun on talvisodan päättymisen juhluvuosi. Kurssin ajankohta sijoitettiin lähelle 13.3. talvisodan päättymisen merkkipäivää.

Jaakko Ahvenaisen mukaan kokemukset kurssista olivat siksi myönteisiä, ettei ole mitenkään mahdotonta, etteikö vastaavanlaisia tilaisuuksia voitaisi järjestää muinaakin vuosina. Tarvetta tällaiseen näyttää olevan, sillä vanhat ihmiset ovat enimmäkseen yksinään ja yksinäisiä, Ahvenainen totesi.

Seurakunnalla yksistään ei olisi mahdollisuuksia järjestää tällaisia kursseja. Meillä ei ole sopivia tiloja eikä taloudellisia resursseja. Opistolla on tarkoitukseen sopivat luento- ja majoitustilat ja kurssimuotoisena järjestettynä se saa valtion avut ja siten pystyy hankkimaan tasokkaita luennoitsijoita.

Luentoja, retkiä ja virkistystä...

Kylänlahden opisto oli kutsunut veteraanien virkistyspäiville useita

Viekin sankarihaudoille laskivat seppeleen Lennard Savinainen, Toivo Harju ja Sauli Kärkkäinen.

luennoitsijoita, joilla oli paljon mielenkiintoista kerrottavaa. Rovasti Toivo Salomaa kertoi hengellisestä työstä sotavuosien aikana. Lieksan rajakomppanian päällikkö majuri Pekka Koivisto selosti rajavartiolahtoksen tehtäviä. Kirkon ulkomaanavusta kriisialueilla teki selkoa rehtori Markku Jaakkola. Seurakunnan diakoniatyöstä ja suomalaisten rauhanturvaajien työstä kertoi diakoni Jaakko Ahvenainen. Luennoista mielenkiintoisimpiin kuului varmaankin lentokapteeni Väinö Pokelan esitys taistelulentäjänä olemisesta sodan aikana, lähinnä Rukajärven suunnalla sekä lentämisestä siviili-ammattina.

-Perjantaina kurssilaiset retkeilivät. Silloin he tutustuivat Lieksan rajamuseoon, Änäkäisten entisöityihin taistelulinjoihin ja Kivipuron

vartion toimintaan. Illalla oli muistelujen aika. Kurssilaiset kertoivat sodanaikaisia kokemuksiaan. Yhteistä kaikille oli, ettei kukaan toivonut enää samoja kärsimyksiä tuleville sukupolville.

Veteraanien kirkkopyhä

Virkistysviikon päätteeksi osallistui kurssilaiset Viekin kirkossa pidettyyn veteraanien kirkkopyhän jumalanpalvelukseen.

Päivän epistolan luki sotaveteraani Juho Puumalainen: Paavalin kirje korinttolaisille 6. luku, jakeet 1-10. Siinä todettiin mm. seuraavaa: "Hänen työvereinaan me myös kehoitamme teitä vastaanottamaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi. Otollisella ajalla minä olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut. katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä. Kaikessa me odoitaudumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ahdistuksissa... totuuden sanassa, Jumalan voimassa vanhurskauden sota-asetet oikeassa kädessä ja vasemmassa."

Pastori Toivo Harju totesi saarnassaan, että suomalaiset isät ja äidit ovat kokeneet kovia sodan aikana. Tämä päivä on se päivä, jolloin me saamme muistella menneitä ja kiittää vapaudestamme. Meidän jälkipolvien tulee kunnioittaa oikealla tavalla niitä, jotka raskain uhrein taistellen hankkivat meille tämän vapaan maan, säilyttäen myös isiemme uskon.

Viekin seurakuntatalo täyttyi ääriään myöten kirkkokahville osallistuneista veteraaneista ja Kiuruveden mieskuoron edustajista.

— Tämän päivän aihe on "Hellitämätön usko". Sitä uskoa on tarvittu täällä Suomessa sodan aikana. Perheiden kohtaloista on olemassa liikuttavia tarinoita.

—Sotien sankarivainajat ovat enemminkin kuin vain sankareita. Nämä miehet ovat taistelleet ja kuolleet luotien viuhussa yksin tai yhdessä, ei suurten kansanjoukkojen hurratessa.

Saarnansa lopuksi pastori Harju toivoi, että Herra opettaisi meitäkin hädässämme turvaamaan Hänen laupeutensa.

Vieraita Kiuruvedeltä

Talvisodan aikaan Pielisen itäpuolisten alueiden siviilit olivat evakuoituna Pohjois-Savoon, mm. Kiuruvedelle. Tänä aikana syntyi evakolaisten ja heille kodin antaneiden ihmisten välille tunteita. Näitä verestääkseen Kiuruveden kulttuurilautakunnan puheenjohtaja Leena Lappalainen-Lilja luovutti Viekin kylätoimikunnalle Kiuruveden kylää esittävän kuvateoksen.

Niemisen kylälle oli sijoitettu paljo viekiläisiä. Kylän historiikin luovutti Kaisa Niskanen.

Jumalanpalveluksen jälkeen laskivat lukuisten järjestöjen yhteisen kukkaseppeleen sankariristin juurella Sauli Kärkkäinen, Lennard Savinainen ja Toivo Harju. Kunnivartio, lippuvartio ja mieskuorolaulu juhlistivat omalta osaltaan koleassa säässä pidettyä lämminhenkistä ja juhlaavaa tunnelmaa.

Veteraanien virkistysviikko ja Viekin kirkkopyhä päättyi Kiuruveden mieskuoron, Kiurun Laulun, esittämään kirkkokonserttiin. Kuoroa johti Eino Lilja.

Teksti ja kuvat: Raine Turunen

"Lyhyitä ovat heidän askeleensa ja hopeisia heidän päänsä..."

Tänä vuonna vietettiin maassamme neljättä kertaa kansallista veteraanipäivää. Lieksan juhlatilaisuudet kokosivat runsaan mies- ja naisjoukon eri tilaisuuksiin.

Kulttuurikeskuksen Brahe-salissa pidetyssä pääjuhlassa avauspuheen pitänyt puheenjohtaja Oiva Oinonen totesi, että suuri osa sotiin osallistuneista veteraaneista kantaa jonkinasteista vammaa. Hyvinvoinnin keskellä ei saisi unohtaa tätä hiljaista väkeä, joka on joutunut sivustakatsojaksi. Vanhimman veteraanijoukon johdalla apu olisi kiireellinen. Se apu olisi vähin, mitä heidän puolestaan voitaisiin tehdä.

"Köyryselkäinen, uupunut mies..."

Juhlapuheen pitänyt kulttuuriohjaaja Osmo Seppänen sävytti puheensa erilaisuudella ja rohkeudella.

—Viidenkymmenen vuoden takaisista tapahtumista on jo kerrottu kaikki mitä voidaan kertoa. Mutta nyt voidaan sanoa paljon sellaista, jota vielä kaksi vuotta sitten ei voitu sanoa.

—Suurempaa epärealisuutta en voi nähdä kuin, että Suomen pitäisi riisua itsensä aseista. Puhe täydelli-

sestä aseriisunnasta, aloitten Suomesta, on täysin mieletonä. Jokaisessa maassa on aina asevoimia, ellei omia niin vieraita. Tästä on esimerkkejä. Missä on tyhjiä, sinne väkisin tunkeutuu täyttäjät: aseiden kohdalla asetet.

— Siksi pienelle maalle on tärkeää, että sen puolustusvalmiutta pidetään yllä. Ihmisen pitää olla sen verran itsekäs, että ajattelee itsensä syyttää ja toimii sen puolesta.

"Voi miten mustat varjot kuusien alla..."

—Maamme korkean johdonkin taholta on sanottu, että talvisota oli turha. Talvisota olisi voitukin välttää, jos maamme olisi ollut vuonna 1939 riittävästi varustautunut, tai toisen vaihtoehdon mukaan taivuttu suuren naapurin vaatimuksiin. Jos maamme olisi toiminut jälkimmäisen vaihtoehdon mukaisesti, historian kehitys voisi olla sellainen, että irrottisimme nyt siteitämme Baltian maiden tavoin.

—Kansamme olisi halunnut elää rauhassa. Silloisessa tilanteessa ei siten ollut muuta vaihtoehtoa kuin sota. Te sotaveteraanit estitte maahantunkeutujan aiheet.

"Ensi kertaa eläissäsä sinä kaaduit..."

Entä jatkosota? Osmo Seppäsen mukaan jatkosotakin olisi voitu välttää joko taipumalla Saksan miehittämisä tai ellei talvisotaa olisi käyty!

— Koska talvisota oli käyty, oli vain yksi vaihtoehto. Mutta kuka olisi miehittänyt maamme 1944, jos te ette olisi taistelleet? Ensin olisi miehittänyt Saksa, sitten sodan jälkeen Neuvostoliitto! Maamme olisi nyt huomattavasti erilainen, Seppänen epäili.

"Näen sinisiä sirpaleita hänen silmissään..."

—Oikeastaan onkin puhuttava kolmesta itsenäisyysodasta: ei erikseen itsenäisyys-, talvi- ja jatkosodista. Nämä kaikki kuuluvat kiinteästi yhteen ja niiden hinta oli kova.

Mikä ero on muuten tunnetulla ja tuntemattomalla sotaveteraanilla? Osmo Seppänen kyseli.

— Tunnettu veteraani kantaa mitaleja ja käy kuntoutuksessa, ja on melko hyvissä voimissa. Tuntematon kantaa sodan muistoja yksin hautaan saakka. Hänet on

unohdettu, jätetty syrjään kaikkine henkisine ja fyysisine kipuineen: koska ei enää sovi kilpailuyhteiskuntamme kuvioihin. Kysynkin, milloin ihminen on liian huonokuntoinen saamaan apua yhteiskunnalta!

"Sillä mikä jäi jäljelle jäsenistäsi..."

—On käyty kolme itsenäisyystaistelua onnistuneesti. Liikaa teitä ei voi kiittää! Yhteiskunnalle ei vain näy olevan halua palkitsemiseen. On vain yksi mahdollisuus haavojen unohtuksiin, kun ihminen ei enää tunne mitään. Kun ihminen lähestyy kuolemaa. Tämä on vakavaa puhetta, mutta ikävä kyllä totta.

"Kävelevät vielä ne, joilla on jalat..."

Juhlan jälkeen eräs nuoremman polven edustaja totesikin ironisesti: "Kyllä valtio veteraanejaan muistaa... Viimeinen veteraani haudataan valtion varoin!" Tässä laudauksessa olisi poliittisille päättäjille paljon ajattelemisen aihetta.

Väliotsikot: Heikki Turunen; Tuntematon sotainvalidi.

Raine Turunen

KONEPAJA
ANTTI RANTA OY
80400 YLÄMYLLY PUH.973-851741

RAKENTAJA REMONTOIJA
IPERIN HÖYLÄMÖ KY
Leppälahti 83250 RINTEELÄ
☎ (973) 653 106
Telefax (973) 653 206
Auto 949-376 616

- SAHATUT
- HÖYLÄTYT
- MAALATUT
- PUUTAVARAT
- MAALAAMO
- KUIVAAMO
- HÖYLÄ
- KULJETUS

85-vuotta osaamista!
Outokummun Puhelin Oy
Puh. (973) 550 222

LIPERIN OSUUSPANKKI

ITÄ-SUOMEN VIENTIHÖYLÄMÖ KY
LIPERI 973-657150 949-27454

HILTUNEN Oy
83500 Outokumpu, Puh. 973-555 545

Innokkaana golfinharrastajana tunnetulle kenraalimajuri Raimo Katonalle luovutettiin mailasetti, joka muistuttaa pelikentälläkin P-K:n maanpuolustusväen kiinteästä toiminnasta yhteisen isänmaan puolesta.

RUK 70 vuotta Pohjoiskarjalaiset mukana juhlimassa

Sunnuntaina 1.4.1990 juhlittiin Haminan ympyräkaupungissa kaikille reservinupseereille niin tuttua ja rakasta Reserviupseerikoulua sen kurssien 1—193 läsnäollessa. 154 kurssia oli edustettuna.

Oman piirimme edustus koostui suurimmaksi osaksi pikkubussillisesta nurmeslaisia ja kiteeläisten autopartiosta, jotka innolla osallistuivat päivän ohjelmaan. Käytiin onnittelemassa RUK:n johtoa viirien kera, tutustuttiin monipuoliseen kalustoiesittelyyn Tykistökasarmen kentällä. Puolustuslaitoksen uusinta välineistöä esiteltiin näyttävästi ja esiintymistaitoiset, kohteliaat sekä asiantuntevat upseerioppilaat antoivat positiivisen kuvan RUK:n nykytilasta.

Kutsuvieraat ruokailivat uudessa ruokalassa ja vanhasta muistista muutamat menivät sotilaskotiin kahville. Tulivat veikeä ilme silmäkulmassa kertomaan, ettei ennen saanut sotkusta kahvin kera konjakkia vaan nyt päi sai. Selitys asiaan oli se, että uusi sotku on vanhassa ruokalassa ja upseerikerhon remontin vuoksi se siirrettiin väliaikaisesti vanhaan sotilaskotiin. Järjestys se olla pitää!

Juhlallisen paraatikselsmuksen jälkeen, jonka vastaanotti amiraali Klenberg, seurasi kentähartaus ja seppelienlasku kaatuneiden upseerien patsaalle.

Pohjois-Karjalan maanpuolustusväkeä huhtikuun 1. päivänä Reserviupseerikoulun Varvaran patsaan edessä. Oikealla retkikunnan johtajat Tauno Tarkkonen Kiteeltä ja Nestori Norppa Nurmekselta.

Päiväjuhla pidettiin perinteikkäässä Maneesissa. Sali oli lähestyvästä ja alkutunnelmat viiritteli Suomen ensimmäinen varusmiessoittokunta. Juhlapuheista mieleen jäi pääministeri Harri Holkerin kiitokset myös Reserviupseeriliitol-

le sekä ylläpitämästä maanpuolustushengestä ja se, että kaikista nykyeurooppalaisista virtauksista huolimatta maan puolustuskyky ei saa heikentää.

Meille osanottajille RUK:n juhlapäivästä jäi suuhun hyvä maku,

päivä oli juhla elämys ja monelle nostalginen, sillä vuosia on kulunut siitä, kun kurssimme kotiutettiin...

ylil Reijo Kohonen
RUK kurssi III

Katona lähti, Wächter tilalle

Savo-Karjalan sotilasläänin komentaja vaihtui kesäkuun alussa. Kenraalimajuri Raimo Katona jäi eläkkeelle ja tilalle tuli eversti Lasse Wächter. Wächter ylennettiin samalla (4.6.) kenraalimajuriksi.

Raimo Katonan siirtyessä kesäkuun alusta reserviin järjesti Karjalan Poikien Kilta läksiäistilaisuuden Olli Tiaisen majalla. Killan Oltermanni kenraali Katona kutsuttiin Kiltajääkäriksi.

Killan puheenjohtaja Harri Hentunen sekä varapuheenjohtajat Erkki Laak ja Raimo Koskivirta luovuttivat reserviläiselle kuuluvan 'passin', jonka olivat allekirjoittaneet 25:en jäsenjärjestön edustajat. Tekstin passiin oli laatinut asiaankuullualla kielellä professori Veijo Saloheimo.

Savo-Karjalan sotilasläänin uusi komentaja, kenraalimajuri Lasse Wächter on syntynyt Porissa

10.8.1937. Ylioppilaaksi on tuli vuonna 1957. Kadettikoulun hän kävi vuosina 1958-60 sekä Sotakorkeakoulun vuosina 1969-71.

Parhaiten hänet tunnetaan tasavallan presidentin adjutanttina. Tässä tehtävässä hän oli yli kymmenen vuotta eli vuodet 1972-84. Hän palveli sekä presidentti Kekkonen että Koivisto.

Adjutanttiuransa jälkeen hän on toiminut sotilasiamiehenä Washingtonissa ja Panssariprikaatin komentajana Parolassa. Tästä viimeksi mainitusta tehtävästä hän siirsi siirtyi sotilasläänin komentajaksi.

Adjutantti- ja sotilasiamiesvuosien 'perua' ovat hänen lukuisat ulkomaiset sotilasansiomerkkit. Eurooppalaisten merkkin ohella hänelle on myönnetty muun muassa senegalilainen sotilasmerkki.

Kapteeniksi Wächter ylennettiin vuonna 1967, majuriksi -72, everstiluutnantiksi -76, everstiksi -80 ja kenraalimajuriksi 1990.

Reserviläiset keiloja kaatamassa

Kiteen keilahallissa kolisi, kun Kiteen reserviläiset kutsuivat 22.4. Tohmajärven upseerit ja aliupseerit tutustumaan lajin salaisuuksiin.

Kiteen Reserviupseerien puheenjohtaja Reijo Korhonen toivotti vieraat tervetulleeksi YT-toiminnan merkeissä ja hyviä kaatoja. Tämän jälkeen opeteltiin alkeistekniikkaa asiantuntijoiden opastuksella. Keilailun säännöistä ja etiketistä kertoivat sekä opastivat heittotekniikkaa Tauno Tantu ja Markku Ylönen.

Kun keilat alkoivat kaatuilla, innostus kasvoi ja monesta taisi tulla keilailun ystävä. Tapahtuma houkutteli paikalle noin parisenkymmentä reserviläistä, osa perheen keralla. Kaiken kaikkiaan miellyttävä YT-tapahtuma kaikille osanottajille.

Markku Ylönen (oik.) näyttää oikean heittotyylin Kiteen ja Tohmajärven reserviläisten seuratussa tarkkana.

Turun liittokokouksen puhevakassa nuorten reserviupseerien edustaja esitti oheisen ponsilistan. Sanojen lisäksi nuoret ovat jo toimineetkin. Liittojen nuorten yhteiselle toiminnalle on luotu alku.

Yli 70 nuorta reserviläistä vietti helmikuussa nuorten päiviä Haminassa. Viikonlopun aikana kokosimme 6-kohtaiseen ponsilistaan otsikolla "Me vaadimme".

1) Yksi ainoa reserviläisjärjestö! Meidän on vaikea ymmärtää sitä, miksi voimavaroja tuhlaata jatkuvasti eri liittojen päällekkäisiin toimintoihin.

Lisäksi meidän on vaikea käsittää sitä, miksi upseerit, aliupseerit ja miehistö pitäisi jaotella eri liittoihin. Esimerkiksi opiskelijakerhoihin pääsevät mukaan kaikki aat-

teesta innostuneet. Miksei näin voisi olla myös valtakunnallisen liiton tasolla?

2) Naiset mukaan kaikkeen toimintaan! Emme kerta kaikkiaan voi ymmärtää, miksi naisille tarvitaan oma liitto. Maailma muuttuu ja raja-aidat kaatuvat. Kaatukoon myös vanhakantainen mies-nais-jaottelu.

Ainakin me nuoret haluamme heti paikalla toivottaa naiset mu-

kaamme kaikkeen, mitä järjestämme — niin maastojoksiin kuin kerhoiltoihin.

3) Profiilin korottaminen! Mielestämme liitto on liian hiljainen ja vaatimaton. Tulee ottaa rohkeasti kantaa asioihin, jotka koskettavat omaa toimintapiiriämme. Liiton äänen pitää kuulua ja sille pitää myös hankkia painoarvoa yhteiskunnassamme. Olkaamme julkisesti ylläpitäjäteemme ja puo-

lustakaamme sitä avoimesti.

4) Ennakkoluulottomuutta! Liiton toimintaa vaivaa mielestämme yleinen varovaisuus. On helppo huutaa perinteiden puolesta ja vaientaa ne, joilla olisi jotain uutta tuotavaa.

Uudistusmielisiä ei saa painostaa hiljaisiksi. Raja-aitoja on koeteltava, ja ei-meillä-ole-ollut-tapana -ajattelu on syöstävä suohon.

5) Hyssyttely pois! Kaikkial-

liiton toiminnassa korostetaan eheyttä ja yksimielisyyttä. Meidän mielestämme nämä ovat pahimmillaan suurin vaara liiton kehittymiselle.

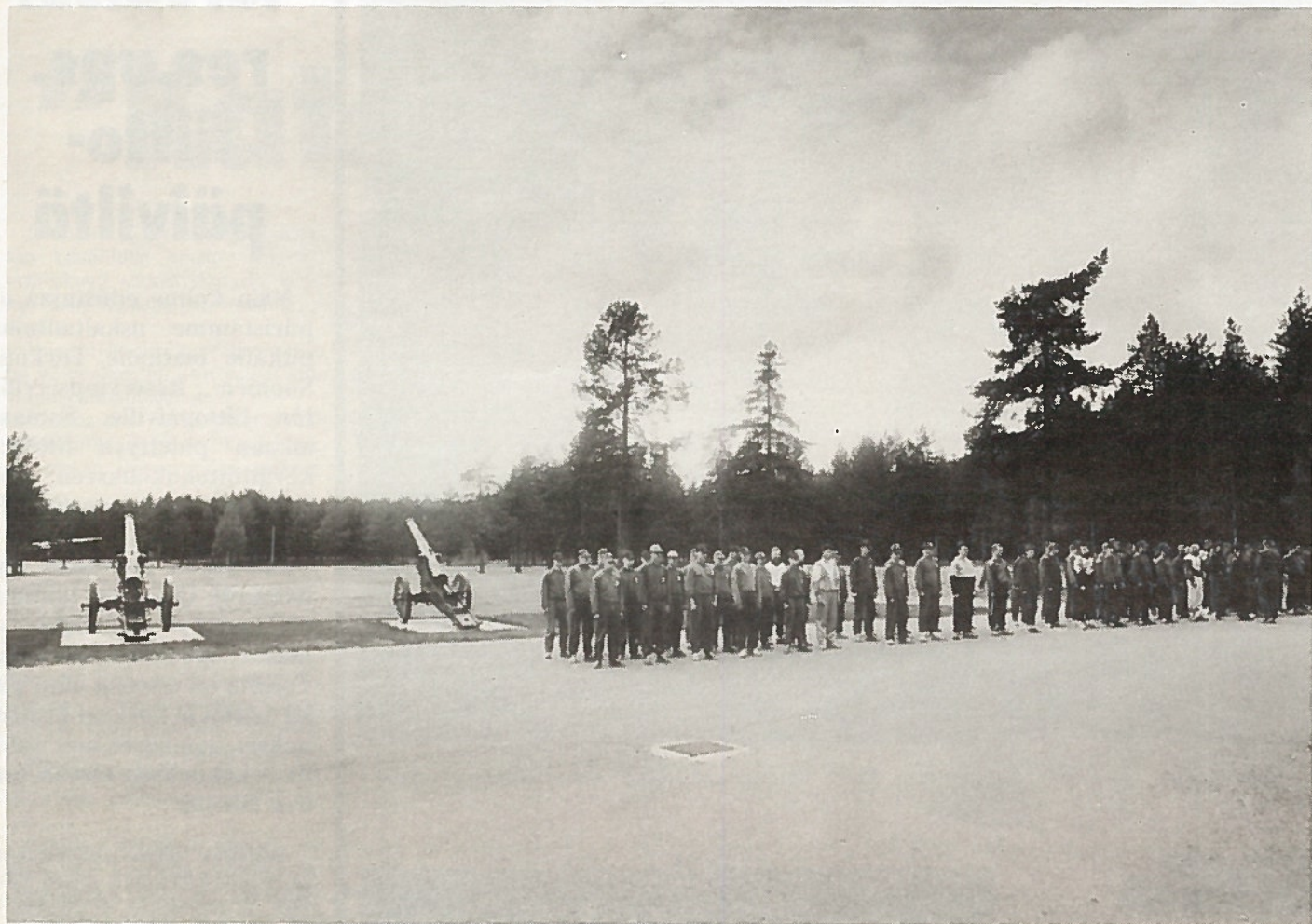
Asioista on äänestettävä, kun siihen on aihetta. Mieli-pide-erojen on näytävä muutenkin kuin kahvipöydässä eikä niitä saa hyssyttelä unhoon. Ja, ainahan on syytä muistaa, että asiat riitelevät, eivät niiden esittäjät.

6) Nuorille valta nuorten asioista! Olemme kyllästyneitä siihen, että joku muu päättää meidän asioistamme. Vaadimme, että meidän mieli-pidettämme on kysyttävä aina, kun meidän asioistamme päätetään.

Lisäksi vaadimme, että kun liitto mainostetaan nuorille (esimerkiksi varusmiehille), on tehtävä annettava juuri nuorille. Uskomme, että meillä on hallussamme sanat, joihin nuorten on helppo samaistua.

Päätimme Haminassa, että olemme myös valmiita toimimaan näiden kuuden päämäärän hyväksi. Jäsenistöllä on sellainen liitto kuin se ansaitsee. Näyttäkäämme kaikki, niin nuoret, vanhat, miehet kuin naisetkin yhdessä, että ansaitsemme paremman liiton. Älkööt arvomerkkit meitä erotelko. Aate se on, joka meitä yhdistää.

Nuoret upseerit pölyyttävät perinteitä

Vuodesta 1940 alkaen on tällä paloaukealla sotilaita liikkinut ja aseita ollut.

Paloaukean historia

Pohjois-Karjalan Patteriston historian voidaan katsoa alkavan varsinaisesti v:sta 1939. Tuolloin perustettiin Ylimääräisten Harjoitusten alkaessa 12. Divisioonaan kuuluva Kenttätykistörykmentti 12. Sen I Patteristo perustettiin Jaakkimassa, II Patteristo Savonlinnassa ja III Patteristo Onttolassa. KTR 12 niveltä rauhanaikaiseen KTR 3:een (Riihimäki) sikäli, että sen kantahenkilökunta oli lähtöisin pääosin KTR 3:sta.

12. D:n, jota KTR 12 tuki, päätehtäväksi tuli Kollaan rintaman pitäminen Suojärven suunnassa. II/KTR 12 alistettiin sodan alussa 13. D:lle vastahyökkäyksiin Pitkärannan suuntaan, ja patteristo toimi siellä Talvisodan loppuun asti.

Sodan jälkeen KTR 12 lakkautettiin ja siitä muodostettiin prikaatinkokoonpanoon kesällä 1940 siirryttäessä 9. Pr:n patteristo sijoituspaikkana Kontiolahti.

Jatkosodan alkaessa patteristosta muodostettiin 7. D:aan kuuluneen KTR 2:n I Patteristo. KTR 2 tuki 7. D:aa, joka hyökkäsi kesällä 1941 Syvärille ja vetäytyi kesällä 1944 U-asemaan, jossa vihollisen hyökkäys torjuttiin.

Rauhan palattua I/KTR 2 siirtyi Kontiolahteen. Joulukuussa 1944 patteristosta tuli II/KTR 1. Helmikuussa 1945 II/KTR 1 siirtyi Ylämyllylle. 15.1.1949 määrättiin II/KTR 1 erilliseksi 1. D:aan kuuluvaksi joukkoyksiköksi.

10.2.1953 patteristo muuttui KTR 1:ksi käsittäen esikunnan, aliupseerikoulun ja yhden patteriston. 1957 määrättiin rykmentin nimeksi Pohjanmaan Tykistörykmentti.

1959 Pohjanmaan Tykistörykmentti siirtyi Ouluun. Osa rykmentistä jäi Ylämyllylle. Tähän jäänyt patteristo 1.1.1963 erilliseksi 3. D:aan vuodesta 1966 Savo-Karjalan Sotilaslääniin, kuuluvaksi joukko-osastoksi ja se sai nimen

Prikaatin muuttuessa Kainuun Prikaatiksi ja muuttaessa Kajaaniin, määrättiin Ylämyllylle jäänyt patteristo 1.1.1963 erilliseksi 3. D:aan vuodesta 1966 Savo-Karjalan Sotilaslääniin, kuuluvaksi joukko-osastoksi ja se sai nimen

Ylämyllyn varuskunta

Kesä	13. D:n joukkoja paloaukealle (III/JR 37, 38 ja 39 sekä III/KTR 13)
1940	8. Prikaati
14.8.1940	LKP 8. Pr JR 8 ja I/KTR 4
17.6.1941	Ampumatarvikkevarikko 4
1.8.1941	AV 4 Peltosalmi
23.9.1944	
Syysy	6. Mittauspatteri Hämeenlinna
1944	Kevytpatteristo 11 Riihimäki
2.2.1945	Kenttätykistörykmentti 1:n II patteristo
1.12.1952	Kenttätykistörykmentti 1
1.1.1957	Pohjanmaan tykistörykmentti
1.8.1959	Pohjois-Savon Prikaatin patteristo
1.1.1963-	Pohjois-Karjalan patteristo
30.6.1990	

Alleiviivat joukko-osastot ovat kenttätykistöjoukkoja Paloauekan varuskunnassa.

Pohjois-Karjalan Patteristo.

Patteriston vuosipäivä on 25.9. Tätä vietetään sen kunniaksi, kun 25.9.1656 päättyi Käkisalmen linnan piiritys.

Kalusto

II/KTR 1
2.2.45 — 30.11.52,
—84 K 18
—hevosvetoinen vuoteen -49

KTR 1
1.12.52 — 3.12.56,
—105 H 33 ja 155 H 17
—White -kalusto vuodesta -49

PohmTR
1.1.57 — 31.7.59
—105 H 33 ja 155 H 17
—Unimog — kalusto vuodesta -56

Psto/PohSavPr
1.8.59 — 31.12.62
—105 H 33, 155 H 17 ja 76 K 02
—Unimog — kalusto vuoteen -66

PKarPsto
1.1.63
—105 H 33 ja 155 H 17
—122 H 63 vuodesta -67
—130 K 54 vuodesta -66
—SISU KB — maastokuorma-auto vuodesta -67
—AT — S — telavetäjä vuodesta -66
—Scania — vetäjä vuodesta -78
—Masi — Maastokuorma-auto vuodesta -85

Perinnetykit

—2 kpl 90 K 1877 Sotilaskodin pihassa
—4 kpl 120 K 1878 Paloaukealla
—2 kpl 155 H 1915 Olli Tiaisen Maanpuolustussäätiön majalla
—1 kpl 155 H 1917 Outokummussa
—1 kpl 155 H 1917 Liperissä

Tässäkin joukossa on tykistön veteraaneja.

Liperin Aluelämpö Oy

Tarjous tällä kupongilla. Pesu no 3 25,-

ESSO **AUTO-KAHVIO**
A. Partanen Ky
83100 LIPERI, puh. 651 841

LIPERIN LVI-PISTE OY
Kuusikkolantie 2, 83100 LIPERI

LIPER SPORT
83100 LIPERI Puh. 651861

K KAUPPARINNE
ESKO MONONEN KY
RASIVAARA PUH. 667 281

LAATTAKIVET **VIINIJARVEN**
TAKKAKIVET **KIVIOY**
puh. 973-641 134

Petäikkölän **Hiuspiste**
MARITTA • EIJA
Puh. 136977
Petäikkölänkatu 10

VAIVION KYLÄKAUPPA

Avoinna:
ma-to 9-17
pe 9-18
la 9-14
su 11-14
(1.6.—31.8.)

Eläkään **Maito**
JA LEIPÄ...
LIPERIN MYLLY OSUUSMEIJERI
Meijeritie, 83100 LIPERI, puh. (073) 651 551

- Murto-, TV- ja paloilmoinjärjestelmät
- Käsisammuttimet ja sammutinjärjestelmät
- Huollot

TURVATALO Ky
UKKOLANTIE 21, 80130 JOENSUU
Puh. 973-127 000

TURVALLISUUDEN EDISTÄJÄ

Tervehdys

Polvijärven Reservin aliupseerit ja naiset tervehtivät Karjalan Pojat -lehden lukijoita.

Polvijärven Res.aliupseerit ja Naisjaosto

**YHDISTÄ VISAASI
NYT
PANKKIKORTTI**

**SE ON SILLOIN
KANSALLIS-VISA**

Liperi

VAUHTI-SÄHKÖ OY

Liperi, puh. 973-651778,
972-64135

Avoinna:

myynti 7.30-17.00, työt 6.00-

**MARKET
SIPULI**
RÄÄKKYLÄ

**LÄHIKAUPPA
KOMPAKKA**
PUH. 664 177 NIEMINEN

Avoinna myös
sunnuntaisin klo 10-14

**65 palveluvuotta
RÄÄKKYLÄLAISTEN
HYVÄKSI**

**RÄÄKKYLÄN
OSUUSPANKKI**

**market
RÄÄKKYLÄ**

PUH. 661170, 661105
PALVELEMME.
MA-PE 9-18, LA 9-14

Kuvassa osa reserviläiskokousten osanottajista kuuntelemassa kapteeni Risto Vairisen selvitystä varusmiesten fyysisestä koulutuksesta.

Reserviläisille tietoa varusmiesten fyysisestä kunnosta

Varusmiesten fyysinen kunto kohenee varusmiespalveluksen aikana. Tähän ainakin sotilaskoulutuksessa tähdätään. Näin voidaan kiteyttää kapteeni Risto Vairisen sanat hänen kertoessaan varusmiesten fyysisestä koulutuksesta pohjoiskarjalaisille reserviläisille.

Pohjois-Karjalan reserviupseeri- ja aliupseeripiirit pitivät maaliskuussa kevätkokouksiaan Karjalan Jääkäripataljoonan tiloissa. Samalla pidettiin myös vastavien naisjärjestöjen kokoukset. Niinpä paikalla olikin noin 60 maanpuolustuksen ystävää kuuntelemassa selvitystä varusmiesten fyysisestä koulutuksesta.

Kapteeni Vairinen totesi, että testien mukaan koulutuksen alkaessa varusmiehistä kaksi kolmasosaa on hyväkuntoisia ja yksi kolmasosa huonokuntoisia.

Tavoite on, että koulutuksen päättyessä kaikilla pitäisi olla hyvä kunto.

Varusmies testataan palveluksen aikana kolme kertaa. Cooperin testin lisäksi testataan myös lihaskuntoa. Juoksupuutestissa 3000 metriä osoittaa kunnan olevan

kiitettävän, 2600 metriä hyvän ja alle 2200 metrin huonon. Vaatimukset eivät siis ole kovin kireitä.

Varusmiehen pitää hallita ainakin jollakin tavalla suunnistuksen, hiihdon, juoksun ja uinnin. Palloilulajejakin on ohjelmassa. Juuri uudet lajit ymmärrettävästi kiinnostavat myös varusmiehiä.

Normaali päivä- ja viikko-ohjelmakin rakennetaan siten, että siinä vuorottelevat raskaat ja helpot päivät.

Vairinen totesi kouluttajien kokemuksesta, että nuorilla sotilailla esiintyy yllättävän paljon marssimurtumia.

Vairinen oli kiinnostunut tiedoista, että miten varusmies jatkaa liikuntaharrastustaan siviiliin päästyään. Mikäli ainakin keski-ikäisistä reserviläisistä voi päätellä, niin todennäköisesti ei kovin innokkaasti.

Reserviläisilläkin on mahdollisuus saada ikioma ulkoilupuku. Pekka Hukkasen esittelemä verryttelypuku on 'aliupseeripuku'.

Terveiset res.ups. liitto- päiviltä

Vain kolme edustajaa oli piiristämme uskaltanut pitkälle matkalle Turkuun Suomen Reserviupseeriliiton liittopäiville. Samaan aikaan pidettyyn SRUN:n kevätiliittokokoukseen osallistui useampia edustajia P-K:n RUN:sta.

Juhlavissa puitteissa tyylikkäästi läpiviety tilaisuus oli koonnut edustajia vajaan puolesta kerhoja. Toisilla oli esteenä ollut pitkä matka ja korkeat kustannukset, salolaiset taas valittivat kokouksen olevan turhan lähellä.

Avajaisten jälkeen kokousedustajat jaettiin työryhmiin, joiden tehtävänä oli valmistella kannanotot ennalta asetettuihin kysymyksiin.

Tähän liittyi myös kerhoille ennen kokousta lähetetty kysely, johon valittavasti oli saatu vastaus vain joka kolmannelta kerholta. Vastausta siitä, miten kerhoilla "menee" ei saatu, sillä vastaamattomilla todennäköisesti menee keskimäärin vastanneita huonommin.

Iltajuhla kokosi kolmesatapäisen joukon Ikituurin tiloihin puheiden ja tanssin merkeissä. SRUN:n puheenjohtajan Marjatta Kalliomäen sanat "Sinulle sininen Mies" jäi soimaan mieleen.

Seuraavan aamun yhteenvetojen esittäminen ryhmätöistä ei antanut mitään mainittavaa. Yllätykseksi jäikkin ryhmätöiden aiheiden pikkupiiriteisyys. Ensikertalainen jäi odottamaan kerran viidessä vuodessa laajempia kannanottoja.

Puhevakka toi pientä piristystä. Mieliapiteitä esitettiin mm. reserviläistoimintojen yhdistämisestä, sotilaspääntien lakkauttamisesta, SRUN:n nimenmuutoksesta ja nuorten uusista, raikkaista näkemyksistä. Kehittyksen ideoita on — onko kehittäjiä?

Liittopäivät päättyivät maanpuolustusjuhlaan. Sen merkittävin osa oli puolustusvoimain komentajan amiraali Jan Klenbergin juhlapuhe, joka sai runsaasti palstatilaa seuraavan päivän lehdissä.

Seuraavat liittopäivät päätettiin pitää viiden vuoden kuluttua Oulussa vaatimattomimmassa olosuhteissa.

Kenttätykistö kehittyy nykyaikaiseksi

Maavoimien kehittämiseen on 1980-luvulla käytetty lähes puolet puolustusvoimien hankintamäärärahoista. Keskeisimmät kehittämissuhteet ovat olleet tulivoiman ja liikkuvuuden parantaminen.

Kenttätykistölle on pitkäaikaisen tutkimus- ja kehitystyön tuloksena hankittu uusia järjestelmiä ja laitteita. Tavoitteena on kehittää kenttätykistöä kaikkine osa-aloineen järjestelmäkokonaisuutena.

Kenttätykistökäyttö oli 1980-luvun alussa osin vanhaa. Tykkien modernisointi alkoi täysipainoisesti 80-luvulla. Peruskorjauksen yhteydessä tehtiin vanhoihin tykkeihin muutoksia, jotka muuttivat ne nykyaikaisiksi, taistelukentän vaatimukset täyttäväksi kenttätykeiksi.

Samanaikaisesti aloitettiin kotimaisen Tampellan 155 mm kenttätykin hankinnat. Kenttätykin yli 30 km kantamalla, monipuolisilla am-

pumatarvikkeilla sekä suurella tulivoimalla on merkittävä vaikutus joukkojen taistelujen tukemisessa.

Uutta kalustoa edustavat myös Neuvostoliitossa hankitut 152 mm tykit (152 K 89). Nämä n. 28 km kantaman omaavat tykit parantavat oleellisesti suojajoukkojemme epäsuoran tulen tehoa.

Kenttätykistömme on siirtymässä tietokoneaikaan. Patteristolaskinjärjestelmä on jo sarjatuotannossa ja kaikki kenttätykistöjoukot

saavat sen käyttöönsä 1990-luvulla. Käyttökokeiluun on päästy talvileirillä.

Kenttätykistö kehitti yhteistyössä Vaisala Oy:n kanssa 1980-luvulla radioteodoliittipohjaisen sääasemakaluston. Radioteodoliittilla saadaan tarvittavat säätiedot jopa 15 km korkeudelta tarvittaessa 1-2 tunnin välein. Kehitetty menetelmä on oleellinen parannus käytettyyn verrattuna.

Tulenjohtajan tähytys- ja mit-

tausvälineistöä on kehitetty nopeuden ja tarkkuuden osalta vastaamaan nykyajan vaatimuksia. Käyttöön on saatu mm. laser-etäisyysmittareita ja pimeäkiikareita.

Kenttätykistön viestitoimintaa on kehitetty koko 80-luvulla. Perinteisestä puheliikenteestä on siirrytty data-liikenteeseen. Suuri osa kaapelilyhteyksistä korvataan linkeillä. Samoin kenttätykistön radiokaluston uusinta on aloitettu.

Tykistön kantama on kasvanut

merkittävästi. Tämä edellyttää kuitenkin tarkkoja maaliitietoja. Kenttätykistöjärjestelmään liittyvä mittaustiedustelu on kehittynyt huomattavasti. Kaikkia mittaustiedustelun lajeja, ääni-, valo- ja tutkamittausta parannetaan edelleen vastaamaan taistelun kuvan asettamien vaatimusten.

Maavoimien rauhanajan organisaatioita uusittaessa myös kenttätykistön joukko-osastojen kokoonpanot muuttuivat. Uusien ja

entistä teknisempien välineiden käyttöönotto, lisääntyneet kertausharjoitukset, pienentynyt varusmiesikäluokat ja toisaalta kenttätykistön kantahenkilökunnan määrä edellyttivät aikaisempaa keskitetympää koulutusjärjestelmää.

Tähän muutokseen kuuluu muun muassa Pohjois-Karjalan Patteriston lakkauttaminen 1.7.1990. Sen koulutusvelvoitteet siirretään Kainuun Tykistörykmentille sekä Karjalan Tykistörykmentille.

Yhdistämisen tavoitteena on ollut vapauttaa henkilöstöä päällekkäisistä toimintoista mm. komento- ja huoltoalalla. Näistä vapautuvaa kenttätykistön henkilöstöä on nyt voitu kohdentaa muihin joukkoihin ja aselajeihin. Merkittävimät henkilöstömuutokset aiheuttaa Pohjois-Karjalan Patteriston lakkauttaminen vuoden 1990 aikana.

TAPAHTUMIA — TAPAHTUMIA

KILPAILUKUTSU

Pohjois-Karjalan reserviläispiirien yt-maastomestaruuskilpailut pidetään Liperissä 13. päivänä kesäkuuta 1990 klo 18.30.

Paikka Liperin Roukalahden maja. Opastus kirkon luota.

Kilpailulajit Kilpailu käsittää kartanluvun, ammunnan ja suunnistuksen. Noudatetaan ResUL:n sääntöjä soveltaen. Ammunta suoritetaan pistoolilla. Järjestäjät varaavat pistooleita harrastajasarjaa varten.

Sarjat H, H35, H40, H50, H60 ja harrastajasarja

Osanottomaksu 30 mk kilpailijalta suoritetaan kilpailupaikalla. Harrastajasarjalta ei maksua.

Ilmoittautumiset Mikko Toivolalle puh. 973-651042 maanantaina 11.6. klo 18—20.

Liperin reserviläiset

SYDÄMEN VUOSI KAMPANJA

RESERVIN ALIUPSEERIEIN POHJOIS-KARJALAN PIIRISSÄ

VERENLUOVUTUSTILAISUUDET

21.8.	klo 13.00—17.30	Kesälahti
22.8.	klo 12.00—18.00	Ilomantsi
23.8.	klo 13.00—18.00	Rääkkylä
29.8.	klo 12.00—18.00	Outokumpu
27.9.	klo 12.00—18.00	Kitee
1.10.	klo 13.00—18.00	Tohmajärvi
2.10.	klo 13.00—18.00	Juuka
6.11.	klo 10.00—17.00	Joensuu
7.11.	klo 10.00—16.00	Joensuu
15.11.	klo 11.00—17.00	Uimaharju
19.11.	klo 12.00—18.00	Nurmes

KAMPANJATOIMIKUNTA

RESERVILÄISURHEILULIITON PARTIOMESTARUUSKILPAILUT YLÄMYLLYLLÄ 10. — 11.8.1990

Joensuun ja Liperin reserviläiset järjestävät ResUL:n partiomestaruuskilpailut Liperissä Ylämyllyn varuskuntaan tukeutuen elokuun 10. — 11. päivinä. Kilpailukutsu julkaistaan Reserviläisen 4/90:ssä.

Kilpailujen avajaiset ovat Paloaukealla 10.8. klo 21.00 ja yösuunnistus alkaa 22.30.

Toinen kilpailupäivä alkaa klo 8.00 kartanluvulla. päiväsuunnistus, maastojuoksu, tarkkuusheitto ja ammunta suoritetaan Varuskunnassa ja sen lähistöllä.

Palkintojen jako pidetään sotilaskodissa klo 14.00. Yleisöllä on mahdollisuus seurata kilpailun avajaisia sekä lopputapahtumia Tuntemattoman Paloaukean maisemissa.

TAPAHTUMIA KESÄ-SYYSKUUSSA

- 9.—10.6. Piirien ampumamestaruuskilpailut Nurmeksessa. Kilpailukutsu on postitettu yhdistyksille ja ilmoittautumisaika päättyy 5.6.
- 13.6. Piirien maastomestaruuskilpailut Liperissä. Kilpailukutsu tässä lehdessä.
- Heinäkuu HYVÄÄ KESÄÄ KAIKILLE!
- 10.—11.8. ResUL:n partiokilpailu Ylämyllyllä.
- 11.—12.8. Liittojen ampumamestaruuskilpailut Lahdessa ja Mikkelissä. Piirien ammunnan vastuuhenkilöt kokoavat ja ilmoittavat joukkueet. Kutsu Reserviläinen 3/90.
- 2.9. ResUL:n maastokilpailu Nokialla. Kutsu Reserviläinen 3/90. Ilmoittautumiset hoitavat piirien maastourheilun vastuuhenkilöt.
- 3.9. Kokelastilaisuus Juuassa. Aliupseeritilaisuus Kontiorannassa.
- 5.9. Kotiuttamistilaisuudet varuskunnissa.
- 7.9. Karjalan Pojat 3/90 aineiston jättö. Ilmoitushankintavuoro Valtimo, Nurmes, Juuka, Lieksa.
- 17.9. Karjalan pojat 3/90 ilmestyy.
- 22.9. PKarPs:n vala ja maakunnallinen maanpuolustuspäivä Pyhäselässä.
- 22.9. Maastolajien valmennustilaisuus Kontiorannassa.

Tuloksia

Lallukka-kisan, joka pidettiin huhtikuun 1. päivänä Enossa, voitti joukkuekisan osalta Kontiolahden aliupseerit yhteisajalla 2.58.06. Järjestävä yhdistys Eno ei saanut täyttä joukkuetta.

Tulokset: 1) Pentti Pölönen Eno 44.35, 2) Urho Kinnunen K-lahti 45.15, 3) Veijo Pärnänen Eno 54.30, 4) Aimo Kontturi K-lahti 1.02.53, 5) Ilkka Kiiskinen K-lahti 1.09.58, 6) Risto Savolainen 1.16.48, 7) Pertti Makkonen K-lahti 1.28.08.

Kilpailu käsitti hiihtoa, ammuntaa ja karttatehtäviä. Hiihdon nopein oli Pentti Pölönen, paras ampuja Veijo Pärnänen ja tarkin karttatehtävissä Urho Kinnunen.

Joensuun reserviläisten pika-ammunnoissa (pistooli) joukkuekisan voitti upseerit 6-1.

Tulokset: 1) Matti Kauppinen 1743, 2) Markku Vartiainen 1629, 3) Harri Honkanen 1589, 4) Olavi Savolainen 1564, 5) Aarno Pitkänen 1506.

Joensuun Reservinupseerit sai siten kolmannen kiinnityksen kierto-palkintoon.

Joensuun Reservinupseerien maaliskuussa pidetyissä ilma-ase-mestaruuskilpailuissa saavutettiin seuraavia tuloksia:

Ilmakivääri yleinen: 1) Tapio Säynevirta 381, 2) Veikko Tuokko 369, 3) Olli Lehtimäki 364, 4) Osmo Tiililä 363, 5) Harri Honkanen 303.

Y 50: 1) Martti Lehtiö 371, 2) Heikki Pippola 294, 3) Aarno Pitkänen 246.

Ilmapistooli yleinen: 1) Harri Honkanen 365, 2) Tapio Säynevirta 359, 3) Veikko Tuokko 334, 4) Olli Lehtimäki 324, 5) Osmo Tiililä 304.

Y 50: 1) Aarno Pitkänen 368, 2) Heikki Pippola 352, 3) Eero Jako 339, 4) Martti Lehtiö 334.

Yhdistyksissä tapahtuu

Kontiolahti

Kontiolahden reservinupseerien prosenttiammunnat jatkuvat Kontiolahden kirkonkylän urheilukellarissa (Säästöpankin kellarikerros) keskiviikkoisin kello 18-20.

Yhdistyksen ase on käytettävissä, samoin rajoitetusti patruunoita.

Prosenttiammunnassahan ei henkilökohtainen tulos ratkaise, vaan se kuinka suuri prosentti yhdistyksen jäsenistä ammunnan suorittaa.

Suunnituksesta kiinnostuneet, ottakaa yhteys Aimo Kontturiin, puh. 732 702.

Yhdistyksen johtokunnan kokous pidetään 27.8.

Syyskuun alkupuolella on suunniteltu järjestettäväksi retki Taistelijan talolle ja rajavartiostoon Ilomantsin Hattuvaaraan.

Yhdistyksen syyskokous pidetään 17.9.

Kiteen reserviupseerit juhlivat ampumalla

Kiteen reserviupseerit r.y. täytti 45 vuotta 16.5.1990 ja juhli tapahtumaa pienoispistooli- ja prosenttiammunnalla Kiteen ampu-
maradan pistoolimontulla.

Paikalle oli saapunut niin paljon ampujia, että aseet loppuivat kesken ja jouduttiin vuorottele-

maan. Liekö innostus siitä, että kerho kustansi patruunat vai olisi-
ko ammunnan jälkeinen saunailta vapaan seurustelun ja keskustelun merkeissä vetänyt, mutta kerhon johtoryhmällä oli suu hymyn kareassa — ohjelma kiinnosti.

Kiteen Säästöpankin edustustiloissa pidetty saunailta ja kerho-

tapahtuma, jossa palkittiin ja kukitettiin ansioituneita oli miellyttävä ja yhteishenkeä kohottava tilaisuus.

Viiden vuoden kuluttua kerhon tullessa "miehen ikään" pidetään sitten kunnon vuosijuhlat arvokkaan ohjelman kera.

Kiteen reserviupseerikerho juhli perustamisensa 45-vuotisjuhlaa työn merkeissä. Kuvassa on menossa pienoispistoolin kuvioammunta.

Merkkipäiviä

80 vuotta	1.7.	Aarne Elo-Rauta	Joensuu
75 vuotta	29.8.	Onni Leppänen	Joensuu
70 vuotta	14.6.	Viljo Ratilainen	Liperi
	6.7.	Toivo Eronen	Ilomantsi
	31.8.	Toivo Mertanen	Juuka
	17.9.	Jouko Ikävalko	Eno
	17.9.	Erkki Flink	Liperi
60 vuotta	23.6.	Seppo Laitinen	Nurmes
	28.7.	Matti Luoma	Kuopio
	30.7.	Aulis Kinnunen	Lieksa
	31.7.	Arvo Kiiskinen	Lieksa
	5.8.	Aarno Harvilahti	Eno
	25.8.	Kaarlo Mäkelä	Joensuu
	6.9.	Kyösti Jaatinen	Tohmajärvi
50 vuotta	12.6.	Terho Pulkkinen	Kesälahti
	16.6.	Juhani Matero	Ilomantsi
	24.6.	Leo Itkonen	Tuupovaara
	30.6.	Kyösti Haapalainen	Joensuu
	30.6.	Arvo Honkanen	Nurmes
	7.7.	Jouko Laine	Lieksa
	15.7.	Rauno Salmi	Lieksa
	4.8.	Tenho Kokko	Joensuu
	14.8.	Matti Riikonen	Kontiolahti
	16.8.	Olavi Ukonmaanaho	Lieksa
	5.9.	Jorma Harpela	Juuka
	17.9.	Matti Lintunen	Pyhäselkä

Joensuun Reservinupseerit ry:n ruutiasemestaruuskilpailut pidetään Onttolassa seuraavasti:

ti 31.7.	pien.kiv. 60 ls makuu ja 3 x 20 ls
ke 1.8.	kenttäammunta 10+10 ls
to 2.8.	pien.pist. ja pist. pika-ammunta
pe 3.8.	isopistooli

Kilpailut alkavat klo 17.30. Ilmoittautuminen paikanpäällä. Tervetuloa!

Karjalan Pojat

Pohjois-Karjalan reserviläispiirien tiedotuslehti

Osoite: PL 98, 80101 Joensuu

Päätoimittaja Pentti Hirvonen, Eno, puh. k. 973-761 560, t. 973-16251
Reserviläispiirien toiminnanjohtaja: majuri, evp. Olli Lehmissaari, PL 214, 80101 Joensuu, puh. 973-824 818.

Kirjapainotyöt: Kirjapaino Oy Maakunta, Joensuu

PKOS MARKET
TAIPALE

Viinijärvi puh. 641 114

Reserviläiset, me muistamme maanpuolustustyön tukijoita

Valmet suomalaisten mielestä maailman paras

Autotalo
E. HARTIKAINEN
Pamilonkatu 31, Joensuu, puh. (973) 120 100

AUTOSALMINEN
TEOLLISUUSKATU 5, JOENSUU, p. 126 111

Canon Keskus artema
Kuurnankatu 27, puh. (973) 126 655

K CITYMARKET
Kauppakatu 16 Joensuu, puh. 283 53

ehari
Kuurnankatu 5, Joensuu 973-21315
Kauppakatu 28, 973-21315
Kirkkolahdenkatu 4-6, Savonlinna 957-22521
Käsityökatu 31, Varkaus 972-26801

INTERSPORT ERA-URHEILU
Kauppakatu 18, Joensuu, puh. 272 11
Palvelemme ma-pe 9-19, la 9-12

HELA JA LUKKO OY
Wahlforssinkatu 6, 80100 JOENSUU
PL 378, 80101 JOENSUU
Puh. (973) 299 92

Kalustetalo Surakka
Piikontie 7 80130 Joensuu Puh. 973-122 179 Fax 973-126 179
matto-Surakka
Koskikatu 13 80100 Joensuu Puh. 973-120 373

KARJALAINEN
Maakunnan Ykköslehti

KIRJAPAINO OY MAAKUNTA
Pankakoskentie 8, 80130 JOENSUU
Puh. 973-253 41

KEMPPI Atlas Copco AEG
KONEKONTKANEN OY
Uusi osoite: Lylykoskentie 7, Joensuu, puh. 973-29 201

LEHTOSEN LIIKENNE OY
TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. 973-24493

POHJOIS-KARJALAN OSUUSPANKIT

laadukasta rakentamista
Sami-talo
Pentsep Oy
75530 NURMES puh. 976-617 10

Pielisensuun-AUTO
Tulliportinkatu 50 • 80130 JOENSUU
• Puh. varaosat • tarvikkeet • renkaat (973) 123565

POHJOIS-KARJALAN SÄÄSTÖPANKKI

POHJOIS-KARJALAN YH-Rakennuttaja Oy
LKV
PL 91, Kauppakatu 17 B 23
80100 JOENSUU, puh. 973-127 128

POHJOLA-YHTIÖT
POHJOLA SUOMI-SALAMA EUROOPPALAINEN ILMARINEN
Siltakatu 20, Joensuu, puh. (973) 127881

Rakennustoimisto EERO REIJONEN Ky
83100 LIPERI, LIIKEKULMA PUH. 651 905

TAPIOLA
Mitkatonta vakuutuspalvelua!
Rantak. 23, 80100 Joensuu, puh. 973-120800

YRITYS-KONSULTOINTI M. HAAPALAINEN KY
SILTAKATU 12 B 18, 80100 JOENSUU, 973-26391

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

KONEPAJA ANTTI RANTA OY
KITEE • 82380 TOLOSENMÄKI • PUH. 973-422 311 • FAX 973-422 314

PIK SYP
MAHDOLLISUUKSIEN AVAAJA
YHDYSPANKKI
Joensuun konttorit